

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สขร. สนค. โทร. ๔๖๖๒

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๓๘๖๘

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual) ของ สขร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ผู้บริหาร ผด.นร. และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัด สปน.

สขร. ขอแจ้งเรื่อง การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual) ของ สขร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กระบวนการเรื่อง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรณีการวินิจฉัยอุทธรณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายทัศนพันธ์ พงษ์เกตุรา)

ผอ.สขร.

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

กระบวนการ

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิ
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
กรณี การวินิจฉัยอุทธรณ์
ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คู่มือการปฏิบัติงาน

กระบวนการ

๑. วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับนิติกร และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำหน้าที่ในฝ่ายเลขานุการของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวน.) เพื่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คู่มือฉบับนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับกรณีที่ประชาชนอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธคำขอเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการรับคำอุทธรณ์จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาวินิจฉัย จุดมุ่งหมายของคู่มือก็เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนมีประสิทธิภาพ ภายในระยะเวลาอันรวดเร็วเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อ

- ๑) เป็นคู่มือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องภายใต้ขอบเขตบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
- ๒) เป็นเอกสารแสดง ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์อย่างเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายให้แก่ กวน. เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒. ขอบเขต

๒.๑ กรณีอุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คู่มือฉบับนี้ใช้เป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องในการดำเนินการต่อกรณีอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเกิดขึ้นได้ใน ๓ กรณี ดังนี้

- ๑) กรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ
เป็นการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ และ มาตรา ๑๕
- ๒) กรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย
เป็นการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ และ มาตรา ๑๗
- ๓) กรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
เป็นการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ และ มาตรา ๒๕

กรณีทีบุคคลจะใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานได้^๑ มี ๓ กรณี ดังนี้

สิทธิอุทธรณ์	เหตุที่ต้องใช้สิทธิอุทธรณ์
๑. อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลข่าวสาร หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารนั้นไม่คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วน
๒. อุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน	กรณีหน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของผู้มีประโยชน์ได้เสีย
๓. อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	กรณีหน่วยงานของรัฐไม่ยินยอมแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามคำขอของเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒.๒ ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานอาจมีคำสั่งปฏิเสธ

ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งปฏิเสธคำขอของประชาชนได้โดยชอบด้วยกฎหมาย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ข้อมูลข่าวสารในลักษณะนี้สามารถจำแนกได้ดังนี้ คือ

- ๑) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามนัยมาตรา ๑๔
- ๒) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องใช้ดุลยพินิจตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๑๕
- ๓) ข้อมูลข่าวสารที่มีวิธีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ตามนัยมาตรา ๑๖
(ข้อมูลข่าวสารที่กำหนดขึ้นความลับไว้)
- ๔) ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้มีประโยชน์ได้เสีย (คุ้มครองบุคคลที่สาม) ตามนัยมาตรา ๑๗

๒.๓ ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

- ๑) ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมาย : ในการใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ

โดยหลักการแล้วบุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ ย่อมมีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งสิทธิได้รู้ดังกล่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย

^๑ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๖ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ”

มาตรา ๒๕ วรรคสี่ บัญญัติว่า “ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่คำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐจัดหาเอกสารของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้องได้”

สิทธิได้รับรู้ตามกฎหมายฉบับนี้เป็นสิทธิของคนไทยโดยเฉพาะ ซึ่งโดยบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ มีผลให้คนต่างด้าวไม่มีสิทธิได้รับรู้เช่นคนไทย

แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ยังเปิดโอกาสสำหรับคนต่างด้าวไว้ เพื่อให้คนต่างด้าวบางสถานะใช้สิทธิได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการปกป้องสิทธิของตนเท่านั้น

ผู้ทรงสิทธิ	ข้อกฎหมาย
๑. บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย	มาตรา ๙ วรรคสาม และมาตรา ๑๑ วรรคท้าย กำหนดให้บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้
๒. นิติบุคคล หรือเอกชนที่มีสัญชาติไทย	คำว่า “บุคคล” ใน มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ นอกจากหมายถึงบุคคลธรรมดาแล้ว ยังหมายความรวมถึง เอกชน กลุ่มหรือคณะบุคคล และนิติบุคคล
๓. คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย	มาตรา ๔ วรรค ๗ กำหนดว่า “คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและนิติบุคคล หมายความว่า “คนต่างด้าว” ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ก็มีสิทธิรับรู้
๔. คนต่างด้าวที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หมายรวมถึงนิติบุคคลที่ทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อคนต่างด้าวหรือมีผู้จัดการหรือกรรมการเกินครึ่งเป็นคนต่างด้าว คนต่างด้าวประเภทนี้ในปัจจุบันยังไม่มีสิทธิได้รับรู้	มาตรา ๙ วรรคท้าย กำหนดว่า คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา นี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีประกาศกฎกระทรวงในเรื่องนี้ ทำให้คนต่างด้าวยังไม่มีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ (สิทธิเข้าตรวจดู สิทธิขอ ดูขอสำเนา)
ข้อสังเกตสำคัญ : (หน่วยงานของรัฐ ไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายนี้) แม้หน่วยงานของรัฐจะมีสถานะเป็นนิติบุคคลและมีความจำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ก็ตาม	<u>เหตุผลคือ</u> ❖ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อวางหลักเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในเรื่องของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ❖ การขอข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน เป็นความสัมพันธ์ในทางการบริหารราชการ หรือการปกครองภาครัฐ จึงต้องใช้กลไกการบริหารของภาครัฐ ซึ่งมีกฎหมาย ระเบียบแบบแผน และธรรมเนียมปฏิบัติทางราชการรองรับอยู่แล้ว

หมายเหตุ : หากผู้ขอข้อมูลข่าวสารมีได้อยู่ในฐานะผู้ทรงสิทธิรับรู้ หน่วยงานของรัฐ ผู้รับคำขอมิคำสั่งให้ ยกคำขอข้อมูลนั้นได้

๒) ผู้ทรงสิทธิ : ในฐานะเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ผู้ทรงสิทธิ	ข้อกฎหมาย
๑. บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย	มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย.....
๒. บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่ต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย	มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
๓. แพทย์ที่เจ้าของข้อมูลนั้น มอบหมาย	มาตรา ๒๕ วรรค ๒ การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคล นั้นมอบหมายก็ได้
๔. บุคคลตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ** - ผู้ใช้อำนาจปกครอง (กรณีผู้เยาว์) - ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ - ผู้ดำเนินการแทนผู้ถึงแก่กรรม ตามลำดับ ดังนี้ คือ ๑) บุตรชอบด้วยกฎหมาย ๒) คู่สมรส ๓) บิดาหรือมารดา ๔) ผู้สืบสันดาน ๕) พี่น้องร่วมบิดามารดา ๖) คณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ	มาตรา ๒๕ วรรค ๔ ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิ ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้ แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรมแล้วได้ (ตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐)
ข้อสังเกตสำคัญ	กรณีที่เป็น “นิติบุคคล” พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มิได้ให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

๓. คำจำกัดความ

๓.๑ กขร. หมายถึง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๒ กวณ. หมายถึง คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๓.๓ คณะอนุกรรมการส่งเรื่องฯ หมายถึง คณะอนุกรรมการที่พิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์

ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๔ สขร. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๕ สวธ. หมายถึง ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๖ ผู้อุทธรณ์ หมายถึง ผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูล

ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๓.๗ กรรมการสำนวน หมายถึง กรรมการวินิจฉัยที่คณะกรรมการ กวณ. มีมติมอบหมายให้เป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

๓.๘ เจ้าหน้าที่สำนวน หมายถึง นิติกร หรือเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเรื่องอุทธรณ์ เพื่อดำเนินการสนับสนุนการจัดทำสำนวนเรื่องอุทธรณ์ให้แก่ กรรมการสำนวน โดยมีหน้าที่ รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อ กวณ. รวมถึงรับผิดชอบงานดำเนินงานทางธุรการ และสารบบแฟ้มสำนวนอุทธรณ์

๓.๙ ระเบียบวิธีพิจารณา หมายถึง ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๕๒

๔. ข้อกำหนดที่สำคัญ

กระบวนการวินิจฉัยอุทธรณ์ มีความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และเจ้าหน้าที่สำนวนสามารถดำเนินกระบวนการวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์เป็นไปตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ครบถ้วนได้มาตรฐาน

๕. ตัวชี้วัดที่สำคัญ

๕.๑ เจ้าหน้าที่สำนวนสามารถดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา ๔๐.๕ วัน แต่ไม่เกินเวลาที่กำหนดในกฎหมาย (ภายใน ๖๐ วัน) ทั้งนี้

- ไม่นับรวมระยะเวลาที่ไม่สามารถควบคุมการปฏิบัติงานได้
- ไม่นับรวมระยะเวลากรณี คณะกรรมการฯ เลื่อน/เว้นการประชุม
- ไม่นับรวมระยะเวลากรณี ที่มีวันหยุดราชการ

๕.๒ จำนวนเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ สามารถดำเนินการได้ แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของเรื่องอุทธรณ์ทั้งหมด

๖. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบงานดำเนินการเรื่องอุทธรณ์

๑) งานด้านบริหารงานทั่วไป และธุรการ

ผอ.สขร. ในฐานะ/หน้าที่

- ผู้บริหาร สั่งการ ใน สขร.
- เลขานุการ กขร.
- อนุกรรมการพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์
- เลขานุการในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะใหญ่ ทั้ง ๕ สาขา

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป ในฐานะ/หน้าที่

- ผู้บริหารงานธุรการ
- อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์

๒) งานด้านวินิจัยอุทธรณ์

ผอ.สวธ. ในฐานะ/หน้าที่

- ผู้อำนวยการส่วน บริหาร ในส่วนงานวินิจัยอุทธรณ์
- เลขานุการในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ

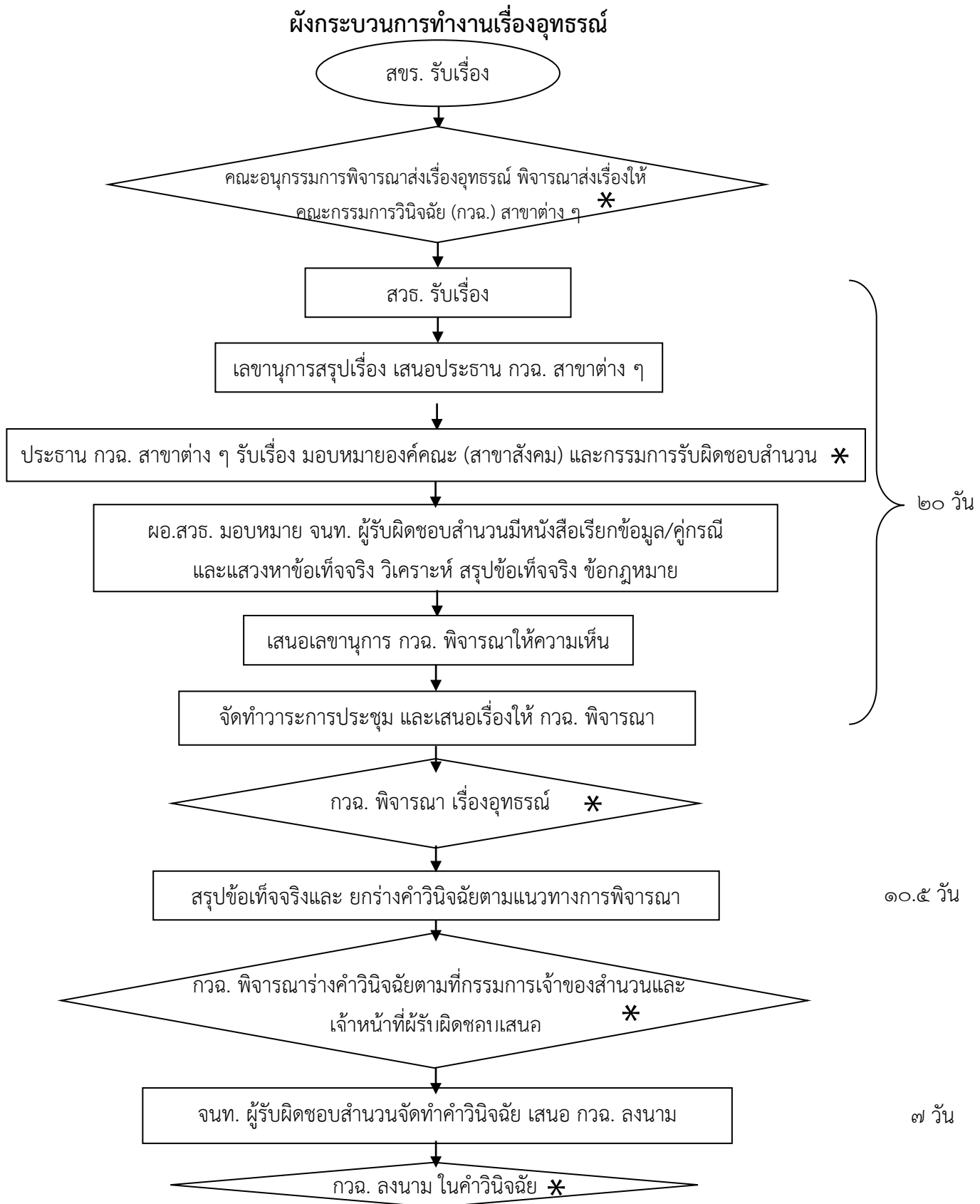
นิติกร และเจ้าหน้าที่ในส่วนงานวินิจัยอุทธรณ์ในฐานะ/หน้าที่

- นิติกร และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นฝ่ายเลขานุการฯ ในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ จัดทำแฟ้มสำนวน สรุปประเด็นปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย
- ผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ
- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

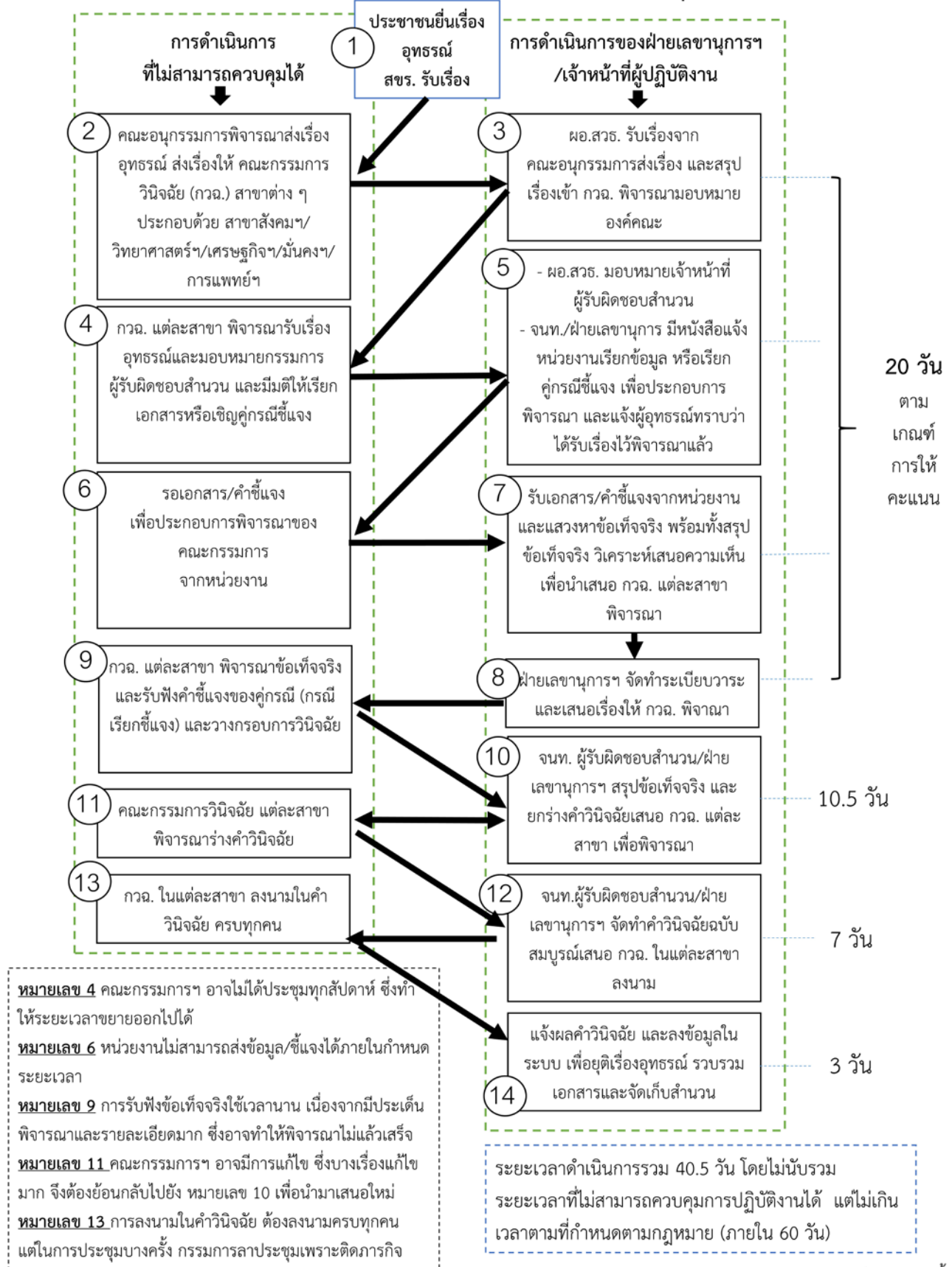
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและรับผิดชอบดูแลการดำเนินงานทางธุรการให้แก่คณะกรรมการฯ

- ดำเนินการทางด้านธุรการในกระบวนการวินิจัยอุทธรณ์ เช่น แจกผลคำวินิจฉัย เรียกข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ

๗. แผนผังการปฏิบัติงาน (Work Flow)

รายละเอียดผังกระบวนการทำงาน ส่วนงานวินิจัยอุทธรณ์

๘. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑ : สขร. รับคำอุทธรณ์ไว้ดำเนินการ

วิธีปฏิบัติ

- ๑) ฝ่ายบริหาร โดย เจ้าหน้าที่ธุรการรับคำอุทธรณ์จากกองกลาง สปน. แล้วลงทะเบียนรับหนังสือในระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ สปน.
- ๒) หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปนำเสนอให้ ผอ.สขร. เพื่อทราบโดยเร็ว และให้ถือเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนในการดำเนินการ
- ๓) ผอ.สขร. รับทราบและพิจารณาสั่งการมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเรื่องอุทธรณ์ดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ : ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเรื่อง ดำเนินการส่งเรื่องอุทธรณ์ให้คณะกรรมการฯ ดำเนินกระบวนการพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์

วิธีปฏิบัติ

- ๑) เลขานุการ มอบหมายสั่งการให้ผู้ช่วยเลขานุการรับเรื่องอุทธรณ์จากฝ่ายบริหารแล้วลงทะเบียนในสารบบเรื่องอุทธรณ์ และตรวจสอบความถูกต้องของการใช้สิทธิอุทธรณ์รวมถึงความครบถ้วนของเอกสาร ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเอกสาร ๓ รายการ คือ
 - คำอุทธรณ์
 - คำขอข้อมูลข่าวสาร
 - คำปฏิเสธของหน่วยงานที่รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารนั้น

วิธีการลงทะเบียนสารบบอุทธรณ์ ให้ลงทะเบียนตามลำดับเรื่องที่รับไว้ดำเนินการ ทับ(/) ด้วยปี พ.ศ. ปัจจุบัน โดยเรื่องที่ ๑ ให้เริ่มต้นนับจากวันที่ ๑ มกราคม และเมื่อขึ้นปีใหม่ในนับ ๑ ใหม่ ตัวอย่างเช่น อุทธรณ์ที่ ๕๓/๒๕๕๓ เป็นต้น

- ๒) ผู้ช่วยเลขานุการ ดำเนินการสรุปสำนวนเรื่องอุทธรณ์ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เสนอให้เลขานุการพิจารณาตรวจสอบ
- ๓) เลขานุการตรวจสอบสำนวนเรื่องอุทธรณ์ทั้งหมด และมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการเตรียมการจัดทำระเบียบวาระการประชุม
- ๔) เลขานุการประสานแจ้งประธานอนุกรรมการฯ เพื่อกำหนดนัดวันประชุมพิจารณารับเรื่อง และมีหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการฯ ส่งเรื่องอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยสาขาที่เกี่ยวข้องพิจารณา
- ๕) ประชุมคณะกรรมการฯ ตามระเบียบวาระการประชุม
- ๖) เลขานุการเสนอเรื่องอุทธรณ์ให้คณะกรรมการฯ พิจารณา เพื่อมีมติว่าจะรับเรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวไว้เป็นเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ หากพิจารณารับเรื่องแล้วมีประเด็นให้พิจารณาต่อไปว่าสมควรให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใด ทำหน้าที่วินิจฉัย

- ๓) ฝ่ายเลขานุการรับมติของคณะอนุกรรมการฯ ไปดำเนินการ และส่งสำนวนเรื่องอุทธรณ์ให้
 สวธ. ในฐานะฝ่ายธุรการ และฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล
 ข่าวสารสาขาต่างๆ

ขั้นตอนที่ ๓ : ผอ.สวธ. ฝ่ายเลขานุการ กวณ. รับเรื่องและสรุปสำนวนเบื้องต้นตามแบบฟอร์ม เสนอ
 ประธาน กวณ. ส่งมอบหมายองค์คณะ

วิธีปฏิบัติ

- ๑) ผอ.สวธ. สรุปสำนวนตามมติของคณะอนุกรรมการฯ เสนอประธาน กวณ. เพื่อพิจารณา
 มอบหมายองค์คณะ และมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์
 แต่ละสำนวนตามความเหมาะสม ในกรณีที่ กวณ. สาขาที่รับผิดชอบไม่มีการแบ่งองค์คณะ
 ให้ ผอ.สวธ. มอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ และส่งสรุปสำนวนทั้งหมดให้
 ฝ่ายเลขานุการ กวณ.สาขานั้นดำเนินการต่อไป
- ๒) ผอ.สวธ. รับผิดชอบ หรือ มอบหมายเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเรื่องอุทธรณ์ลงระบบเรื่อง
 อุทธรณ์ (ระบบฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์) เพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลโดย
 โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ๓) เลขานุการ กวณ. สาขาที่รับผิดชอบ รับเรื่องไว้ดำเนินการ และมอบหมายให้
 ผู้ช่วยเลขานุการ หรือเจ้าหน้าที่สำนวนประสานแจ้งประธานกรรมการฯ เพื่อกำหนดวัน
 ประชุมพิจารณาเรื่อง และมีหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป
- ๔) เจ้าหน้าที่สำนวนลงรายการในสารบบเรื่องอุทธรณ์ (โปรแกรมฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์)

ขั้นตอนที่ ๔ : กวณ. พิจารณารับเรื่องอุทธรณ์และดำเนินกระบวนการรับฟังข้อเท็จจริง

วิธีปฏิบัติ

กรณีเป็นสำนวนอุทธรณ์เรื่องใหม่

- ๑) ผอ.สวธ. สรุปสำนวนตามมติของคณะอนุกรรมการฯ เสนอต่อที่ประชุม กวณ.
- ๒) กวณ. พิจารณาสำนวนอุทธรณ์เป็นครั้งแรก เพื่อมติ
 - ❖ พิจารณารับเรื่องอุทธรณ์ เรียกเอกสาร และหรือ เรียกคู่กรณีมาชี้แจง
 - ❖ มอบหมายกรรมการ ๑ ท่านเป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวน
 - ❖ มอบหมายฝ่ายเลขานุการแจ้งมติของ กวณ. ให้คู่กรณีทราบและปฏิบัติ

กรณีเป็นสำนวนอุทธรณ์ที่อยู่ระหว่างพิจารณา

- ๓) เจ้าหน้าที่สำนวนจัดทำสรุปประเด็นข้อเท็จจริง จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเพิ่มเติมจากการ
 เรียกมาประกอบการพิจารณา และประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความคืบหน้าจาก
 มติการประชุมเกี่ยวกับสำนวนอุทธรณ์นั้น เสนอโดยผ่านการตรวจสอบของเลขานุการ และ
 กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนตามลำดับ
- ๔) เลขานุการดำเนินการทางธุรการ และเสนอเรื่องอุทธรณ์ต่าง ๆ ตามลำดับระเบียบวาระ
- ๕) เจ้าหน้าที่สำนวนรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมประเด็นการพิจารณาให้ กวณ. พิจารณา
 - ❖ ในกรณีเป็นการประชุมสำนวนอุทธรณ์เรื่องนั้น เป็นครั้งที่สอง เจ้าหน้าที่สำนวนเสนอ
 ประเด็นกฎหมายเบื้องต้น ได้แก่

- เป็นกรณีอุทธรณ์ตามกฎหมายหรือไม่
 - ผู้ขอเป็นผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายหรือไม่
 - หน่วยงานที่ปฏิเสธคำขออยู่ในบังคับขอบเขตของกฎหมายหรือไม่
 - ❖ ในกรณีเป็นการประชุมสำนวนอุทธรณ์เรื่องนั้น เป็นครั้งที่สาม และครั้งต่อ ๆ มา ถือว่าเป็นเรื่องค้างการพิจารณา เจ้าหน้าที่สำนวนต้องจัดทำสรุปข้อเท็จจริง ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเพิ่มเติมจากการเรียกมาประกอบการพิจารณา และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ที่ประชุมพิจารณา โดยมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ดังนี้
 - พิจารณาความสมบูรณ์ ครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ว่าตรงกับความประสงค์ของการอุทธรณ์หรือไม่ มีรายการใดบ้าง
 - พิจารณารับฟังคำชี้แจงของคู่กรณี และผู้ที่เกี่ยวข้องตามที่ กวด. เรียกมาชี้แจง
 - พิจารณาเหตุผลในการไม่เปิดเผยแต่ละรายการที่หน่วยงานยกขึ้นอ้าง ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
 - พิจารณาเหตุผล ความจำเป็น ในการให้ผู้อุทธรณ์ได้รับรู้ หรือเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้น
- ๖) เจ้าหน้าที่สำนวนลงรายการในสารบบเรื่องอุทธรณ์ (โปรแกรมฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์)

ขั้นตอนที่ ๕ : กวด. พิจารณาวางแนวทางวินิจฉัยตามสำนวนข้อเท็จจริงที่ได้รับฟังแล้ว

วิธีปฏิบัติ

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการพิจารณาวางแนวคำวินิจฉัย ภายหลังจากที่ได้พิจารณาความสมบูรณ์ ครบถ้วนของเอกสาร ข้อเท็จจริงความเป็นมาของเรื่อง ฟังคำชี้แจงของคู่กรณี เหตุผล ความจำเป็นของ คู่กรณีทั้งสองฝ่าย และผู้มีประโยชน์ได้เสีย รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล ข่าวสารในอุทธรณ์เรื่องนั้นๆ แล้ว

- ๑) เจ้าหน้าที่สำนวนรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมประเด็นการพิจารณาให้ กวด.พิจารณา
- ๒) กวด. พิจารณากำหนดแนวทางวินิจฉัย
- ๓) เลขานุการให้ความเห็นและเสนอแนวคำวินิจฉัยกรณีที่เคยมีคำวินิจฉัยเรื่องลักษณะทำนอง เดียวกันแล้ว โดยเสนอทั้งแนวคำวินิจฉัยหลัก และแนวคำวินิจฉัยเฉพาะกรณี
- ๔) กวด. พิจารณาทบทวนคำสั่งปฏิเสธของหน่วยงาน พิจารณาใช้ดุลยพินิจซึ่งน้ำหนัก ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน และมีมติวินิจฉัย เบื้องต้น
- ๕) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่สำนวนรับไปดำเนินการยกร่างคำวินิจฉัยตามกรอบที่กำหนด
- ๖) เจ้าหน้าที่สำนวนลงรายการในสารบบเรื่องอุทธรณ์ (โปรแกรมฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์)
- ๗) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนยกร่างคำวินิจฉัยตามรูปแบบคำวินิจฉัยของ กวด. เสนอผ่าน กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวน

ขั้นตอนที่ ๖ : กวด. พิจารณาร่างคำวินิจฉัย ให้ความเห็นชอบ และมีมติวินิจฉัยเป็นที่สุด

วิธีปฏิบัติ

- ๑) ผู้ช่วยเลขานุการ บรรจुर่างคำวินิจฉัยเข้าสู่วาระการประชุมครั้งต่อไป
- ๒) เจ้าหน้าที่สำนวนรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมร่างคำวินิจฉัยให้ กวด.พิจารณา
- ๓) กวด. พิจารณาร่างคำวินิจฉัย
- ๔) กวด. มีมติวินิจฉัยเป็นที่สุด ให้ความเห็นชอบ และลงนามในคำวินิจฉัย

๕) เจ้าหน้าที่สำนวนลงรายการในสารบบเรื่องอุทธรณ์ (โปรแกรมฐานข้อมูลเรื่องอุทธรณ์)

ขั้นตอนที่ ๗ : เลขานุการ กวณ. แจ้งคำวินิจฉัย และติดตามผลการปฏิบัติ
วิธีปฏิบัติ

- ๑) ผู้ช่วยเลขานุการ จัดทำหนังสือแจ้งคู่กรณีทราบและถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัย
- ๒) เจ้าหน้าที่สำนวนติดตามผลการวินิจฉัย และปฏิบัติตามคำวินิจฉัย
- ๓) เจ้าหน้าที่สำนวน ทำการวิเคราะห์ และทำสรุปย่อคำวินิจฉัยในเรื่องที่วินิจฉัยนั้น เสนอ ผอ. สขร. เพื่อทราบ
- ๔) เจ้าหน้าที่รวบรวม และนำคำวินิจฉัยที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบทั้งหมดมา วิเคราะห์ ประเด็น และแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายด้านการอุทธรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเสนอให้ ผอ.สขร. ทราบ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ๕) เจ้าหน้าที่สำนวนส่งคืนแฟ้มสำนวนให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ สวธ. จัดเก็บในสารบบแฟ้ม สำนวนต่อไป โดยการเก็บรักษาสำนวนของเรื่องที่พิจารณาเพื่อความสะดวกในการค้นหา และรักษาความลับมิให้รั่วไหล

๙. มาตรฐานงาน

๙.๑ มาตรฐานระยะเวลา ระยะเวลาดำเนินการรวม ๔๐.๕ วัน โดยไม่นับรวมระยะเวลาที่ไม่สามารถ ควบคุมการปฏิบัติงานได้ แต่ไม่เกินเวลาตามที่กำหนดตามกฎหมาย (ภายใน ๖๐ วัน)

๙.๒ มาตรฐานในเชิงคุณภาพ เจ้าหน้าที่สำนวนสามารถดำเนินกระบวนการวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ เป็นไปตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ครบถ้วนได้มาตรฐาน

๑๐. ระบบติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ผู้บังคับบัญชาตรวจติดตามผลการปฏิบัติเรื่องอุทธรณ์ตามขั้นตอนต่างๆ จากการรายงานของ เจ้าหน้าที่ และจากการรายงานการประชุมของ กวณ. และคณะอนุกรรมการฯ

๑๐.๒ ผู้บังคับบัญชาติดตามผลการปฏิบัติ และความคืบหน้าของเรื่องอุทธรณ์จากระบบงาน สารสนเทศเรื่องอุทธรณ์

๑๐.๓ ผู้ที่เกี่ยวข้องนำปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามความพึงพอใจของ ผู้รับบริการมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานอุทธรณ์ต่อไป

๑๐.๔ มีการรายงานผลการปฏิบัติตามขั้นตอนตามกำหนด และมีการรักษารอบระยะเวลาตาม คำรับรอง

๑๑. เอกสารอ้างอิง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติขึ้นเพื่อรองรับสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รับรองสิทธิได้รู้ หรือได้รับทราบของประชาชน (Right to Know) ภายใต้หลักการ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็น ข้อยกเว้น” ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการ

รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐไว้โดยแจ้งชัดตามมาตรา ๔๑^๒ โดยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติขึ้นเพื่อรองรับสิทธิขั้นพื้นฐานดังกล่าว

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวเกียรติยศชื่อเสียงและครอบครัวการกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใดๆ จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นการพูดการเขียนการพิมพ์การโฆษณาและการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว

(๓) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๕๘ วรรคสอง บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูลคำชี้แจงและเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่งในการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่งรัฐต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อนักชนชุมชนสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุดและต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๕๙ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติและต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

๒) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สามารถทำให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือ สิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพ หรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

^๒ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๖ บัญญัติว่า “บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ (๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ”

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่ถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(๓) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่นให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้อัยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขา ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและการคลัง ของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยบุคคล ตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน และให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็น เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมี คำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่ เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาวิธี พิจารณาและวินิจฉัย และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และบทกำหนดโทษที่ ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

๓) ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์ คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๔ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขามีหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัย อุทธรณ์ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาจัดให้มีองค์คณะ ในการพิจารณาคำอุทธรณ์ขึ้นมาคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์

เมื่อได้รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาแล้ว ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาที่รับพิจารณาคำอุทธรณ์มอบหมายให้องค์คณะใดองค์คณะหนึ่งเป็นผู้พิจารณาเรื่องนั้น และแจ้งให้ ผู้อุทธรณ์ทราบด้วยว่ามอบหมายให้องค์คณะใด ประกอบด้วยบุคคลใดบ้างเป็นผู้พิจารณา

องค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์ประกอบด้วยกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใน สาขานั้นไม่น้อยกว่าสามคน และให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า สองคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้แก่องค์คณะที่พิจารณาคำอุทธรณ์นั้น

การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ขององค์คณะในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใด ให้ถือว่าเป็นการพิจารณาและวินิจฉัยในนามของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขานั้น

ข้อ ๗ ให้กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นหัวหน้าคณะและเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

ในกรณีที่ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขานั้นพิจารณาอยู่ในองค์คณะใด ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นหัวหน้าคณะ

ข้อ ๘ ให้หัวหน้าคณะกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

ข้อ ๙ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์มีหน้าที่ รวบรวม และวิเคราะห์ปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ อาจมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใดรับผิดชอบการดำเนินงานทางธุรการหรืองานอื่น ๆ ได้

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแต่งตั้งฝ่ายเลขานุการตามความเห็นที่เหมาะสมกับเรื่องที่พิจารณา ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ต้องมีการสอบประวัติและพฤติกรรมเพื่อให้ได้รับความไว้วางใจในการเข้าถึงชั้นความลับได้

ข้อ ๑๕ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้หัวหน้าคณะและกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์คำนึงถึงความเร่งด่วนของเรื่องที่พิจารณาประกอบด้วย

ข้อ ๑๖ ให้กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ จะเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็นหรือขอความร่วมมือให้จัดส่งเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา หรือขอไปตรวจดูเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้หัวหน้าคณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบก่อน

ในกรณีที่กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องจะไม่ให้ความร่วมมือตามวรรคสอง หรือบุคคลดังกล่าวปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือ หากจำเป็นให้รายงานองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาใช้อำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกให้บุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานให้ต่อไป

ข้อ ๑๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการโดยเคร่งครัด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐนั้นไม่อาจจัดส่งข้อมูลข่าวสารให้ได้ หน่วยงานของรัฐนั้นต้องชี้แจงเหตุผลเป็นหนังสือให้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบภายในเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑๖ และเสนอให้มีการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารนั้นด้วยวิธีการอื่น

๑๒. แบบฟอร์มที่ใช้ (ถ้ามี)

๑) แบบฟอร์มคำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๒) แบบฟอร์มคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑๓. ข้อเสนอแนะ/ เทคนิคในการปฏิบัติงาน/ ปัญหาอุปสรรค แนวทางในการแก้ไขและพัฒนางาน

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. การเป็นผู้ทรงสิทธิ ตามกฎหมายข้อมูล ข่าวสารของราชการ	๑. หน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักจะ ใช้สิทธิอุทธรณ์ในกรณีข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา/ข้อมูล ทางการเงิน เพื่อที่จะนำไปบังคับ ชำระหนี้ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตาม กฎหมาย	๑. ผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร ของราชการ จะใช้คำว่า “บุคคล” ปรากฏอยู่ใน มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ ซึ่งจะหมายถึงบุคคล ธรรมดา และยังหมายความรวมถึง เอกชน กลุ่ม หรือคณะบุคคล และนิติบุคคลด้วย ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐจะใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร ตามกฎหมายฉบับนี้ จะต้องพิจารณาว่าใช้สิทธิ ในฐานะเป็นนิติบุคคลทางกฎหมายมหาชน หรือ นิติบุคคลทางกฎหมายแพ่ง มิใช่พิจารณาเพียง แค่ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐจึงไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิ
	๒. การขอข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบ ทรัพย์ เช่น ข้อมูลไปยังสำนักงาน ประกันสังคม หรือข้อมูลทาง การเงินของธนาคาร	๒. การขอข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบทรัพย์นั้น แนว ทางการวินิจฉัยจะพิจารณาในรายละเอียดของมูล หนี้เป็นหลักว่า มูลหนี้ที่นำมาเป็นเหตุในการขอ ข้อมูลมาจากมูลหนี้อะไร หากเป็นมูลหนี้เกี่ยวกับ สัญญา ซึ่งผู้ขอข้อมูลสมัครใจในการก่อนนิติสัมพันธ์ ขึ้นระหว่างบุคคลเหมือนเช่นการทำนิติกรรม สัญญาซึ่งฝ่ายผู้เป็นเจ้าของมีช่องทางอื่นที่จะ บังคับชำระหนี้ดังกล่าวได้ แต่หากเป็นมูลหนี้ ละเมิด เช่น ขับรถยนต์ชนได้รับบาดเจ็บสาหัส ผู้อุทธรณ์ไม่มีช่องทางอื่นที่สามารถบังคับชำระ หนี้เอากับลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้แล้ว จึงมีเหตุ อันสมควรที่ผู้อุทธรณ์จะได้ทราบข้อมูลข่าวสาร ดังกล่าวเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนในการ บังคับชำระหนี้ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของ ตามคำพิพากษาซึ่งคดีได้ถึงที่สุดแล้ว จึงเป็นผู้มี ส่วนได้เสียโดยตรงในข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอ
	๓. คนต่างด้าวไม่มีสิทธิขอ เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายกระทรวง ประกาศรับรองให้ใช้สิทธิได้	ปัจจุบันคนต่างด้าว ยังไม่มีสิทธิขอข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ (ตามคำพิพากษาของศาลปกครอง สูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อร. ๗/๒๕๖๒) แต่ กพร. ควรออกกฎหมายกำหนดสิทธิให้คนต่าง

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		ตำรวจ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๒. การเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียน	หน่วยงานของรัฐ ส่วนใหญ่จะพิจารณาว่าข้อมูลของผู้ร้องเรียนเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยแล้ว ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพและอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	ในการพิจารณาเปิดเผยรายชื่อหรือรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร้องเรียนนั้น โดยแนวทางการวินิจฉัยจะไม่เปิดเผยเป็นหลัก เนื่องจากการที่ผู้ร้องเรียนทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีให้ข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐก็เพื่อช่วยเหลือหรือสอดส่องความผิดปกติหรือการกระทำอันส่อไปในทางที่ผิดต่อกฎหมาย และให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ตามกฎหมายตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียน ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความปกติสุขและความสงบเรียบร้อยในสังคม และในขณะเดียวกันต้องคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลและผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนดังกล่าวด้วย แต่ถ้าเรื่องร้องเรียนเรื่องใดปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้งหรือประสงคให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ถูกร้องเรียน อาจพิจารณาให้เปิดเผยได้ ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมแก่ฝ่ายผู้ถูกร้องเรียนด้วย หมายเหตุ : คำวินิจฉัยที่ สค ๓๐๓/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๘๓/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๑๗/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๘๕/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๘๓/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๗๒/๒๕๖๐
๓. การเปิดเผยรายชื่อผู้ประเมินผลงานวิชาการ	สืบเนื่องจากการจัดสัมมนาทางวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้มีการกล่าวถึงคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ว่าส่วนใหญ่จะมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการผู้ทำการประเมินผลงานทางวิชาการ ซึ่ง สกอ. แจ้งว่ากรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ทำหน้าที่กรรมการประเมินผลงานวิชาการได้	ในการพิจารณาเปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการผู้ทำการประเมินผลงานทางวิชาการนั้น โดยหลักการหากอยู่ระหว่างการพิจารณาหรือประเมินผลงาน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นการพิจารณาลับ การเปิดเผยอาจจะส่งกระทบต่อการให้ความเห็นและเป็นอุปสรรคต่อการประเมินผลงานทางวิชาการได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แต่เมื่อการประเมินผลงานเสร็จสิ้นแล้ว รายชื่อคณะกรรมการฯ ดังกล่าวย่อมสามารถเปิดเผยได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าคณะกรรมการฯ ที่พิจารณาผลงานนั้นปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้องมากน้อยเพียงใด และมีความเชี่ยวชาญหรือมาตรฐานการประเมินอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสในกระบวนการประเมินผลงาน และเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		หมายเหตุ : คำวินิจฉัยที่ สค ๑๖๒/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๕๗/๒๕๖๐ คำวินิจฉัยที่ สค ๒๔๐/๒๕๕๙ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๖๕/๒๕๕๗ คำวินิจฉัยที่ สค ๒๑๑/๒๕๕๔ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๘๗/๒๕๕๒
๔. การขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด	๑. ก.พ. จะพิจารณาจากเอกสารหลักฐานที่ส่งไปประกอบการพิจารณาและเห็นว่า กรณียังไม่อาจพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อเคลือบแคลงสงสัยว่าผู้อุทธรณ์เกิดวัน เดือน ปีเกิด ตามที่ขอแก้ไข จึงมีมติไม่อนุมัติให้แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ของผู้อุทธรณ์ ๒. ใช้วิธีพิจารณาแบบคดีทางอาญา ๓. ก.พ. จะพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ เท่านั้น ๔. หน่วยงานไม่รับพิจารณาหากยื่นขอแก้ไขภายหลังเดือนธันวาคมของปีงบประมาณนั้น (คำสั่ง สค ๔/๒๕๖๐)	๑. การที่ ก.พ. วินิจฉัยไม่แก้ไขปีเกิดให้ผู้อุทธรณ์ โดยอ้างว่าผู้อุทธรณ์ไม่อาจพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อเคลือบแคลงสงสัยนั้น เป็นวิธีพิจารณาความผิดในคดีอาญา ซึ่งไม่อาจนำมาใช้กับการพิสูจน์วัน เดือน ปีเกิด ของบุคคลได้ เพราะมิใช่เป็นเรื่องคดีอาญาแต่อย่างใด (คำวินิจฉัยที่ สค ๒๐๕/๒๕๖๑ คำวินิจฉัยที่ สค ๓๐๐/๒๕๖๑) ๒. เมื่อมีผู้ยื่นคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ. ๗) คณะกรรมการ ก.พ. จึงมีหน้าที่ต้องรับไว้พิจารณาและวินิจฉัยตามพยานหลักฐานที่ได้ยื่นประกอบคำขอแก้ไขนั้นว่าเชื่อถือได้หรือไม่ หากเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อถือได้ ก็มีคำสั่งให้แก้ไขวัน เดือนปีเกิดให้ถูกต้องตามหลักฐานดังกล่าว แต่หากเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อไม่ได้ คณะกรรมการ ก.พ. ต้องมีคำสั่งไม่แก้ไขแล้วแจ้งสิทธิอุทธรณ์ เพื่อให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป การที่ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ชี้แจงว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๙ จึงส่งคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดคืนนั้น เห็นว่า ระยะเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาทางบริหารในการเร่งรัดให้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการควบคุมเกษียณอายุราชการของข้าราชการ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้อุทธรณ์ในการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในฐานะที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ตนเห็นว่าไม่ถูกต้อง ตามที่เป็นจริง ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ (คำวินิจฉัยที่ สค ๑๔๓/๒๕๖๐) ๓. การพิจารณาเอกสารที่เป็นหลักฐานที่ทาง

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		ราชการเป็นผู้ออกให้ จะต้องอยู่บนพื้นฐานที่ว่าเมื่อเป็นเอกสารที่ทางราชการรับรองความถูกต้องแท้จริง และดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว จะต้องถือว่าเป็นเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือ และจะต้องนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดด้วย
๕. การไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย หรือส่งข้อมูลล่าช้า หรือไม่ส่งข้อมูลประกอบการพิจารณา	๑. หน่วยงานที่ไม่สามารถส่งข้อมูลข่าวสารมาประกอบการพิจารณาได้เลย ได้แก่ ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. โดยจะต้องได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ท. ก่อน และโดยส่วนใหญ่จะมีมติให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมาชี้แจงพร้อมก็นำข้อมูลมาให้คณะกรรมการ กวณ. ตรวจสอบเท่านั้น (อ้างมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการภายในฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๑)	เนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีอำนาจตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะเรียกให้บุคคลใดมาให้อภัยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้ และในอดีตที่ผ่านมา คณะกรรมการฯ ก็เคยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีไม่ส่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติจะเชิญเจ้าหน้าที่มาชี้แจงพร้อมทั้งให้นำข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มาให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการไม่ส่งข้อมูลตามคำสั่งของคณะกรรมการฯ
	๒. ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย (คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๒๕/๒๕๖๐ และ สค ๒๒๖/๒๕๖๐)	กรณีหาก ป.ป.ช. ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย ผู้อุทธรณ์ สามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้สำนักงาน ป.ป.ช. ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าวได้ต่อไป แต่หากเป็นกรณีของ ป.ป.ท. เป็นอำนาจหน้าที่ของ กขร. ที่จะพิจารณาเสนอเรื่องไปยัง นายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้สำนักงาน ป.ป.ท. ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยและพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ในส่วนของการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
๖. การพิจารณาของ	๑. กรณีที่กรรมการ กวณ. ปฏิบัติ	เพื่อให้การพิจารณาวินิจฉัยเป็นไปโดยบทบัญญัติ

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
กรรมการ กวณ. ในกรณีเป็นผู้มีส่วน ได้เสีย	หน้าที่ในหน่วยงานใด จะพิจารณา วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ได้หรือไม่ ๒. หากกรรมการที่พ้นจาก ตำแหน่ง หรือเกษียณอายุราชการ แล้ว จะพิจารณาข้อมูลข่าวสารใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของ รัฐแห่งนั้นได้หรือไม่	ของกฎหมายและป้องกันเรื่องส่วนได้เสียที่อาจทำ ให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง กรรมการที่มาจาก หน่วยงานของรัฐใด จะพิจารณาอุทธรณ์เรื่องที่ เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีได้ โดยจะ กำหนดไว้ในหมายเหตุท้ายคำวินิจฉัยว่า “..(ชื่อ กรรมการ)..ไม่ได้ร่วมพิจารณาและลงนามใน คำวินิจฉัย เนื่องจากต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ วรรค สอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”
๗. การพิจารณาที่ เกี่ยวข้องกับสำนวน การสอบสวนทางวินัย / การสอบสวนความ รับผิดทางละเมิด	๑. สำนวนการสอบสวนวินัย จะ พิจารณาจากหลักเกณฑ์ใดที่จะถือ ว่าการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว เช่น การสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้น แล้ว หรือการสอบสวนทางวินัย เสร็จสิ้นแล้ว หรือต้องออกคำสั่ง ลงโทษแล้ว	๑. แนวทางในการพิจารณาเปิดเผยสำนวนการ สอบสวนวินัย คือ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้เกี่ยวข้องกับ ข้อมูลข่าวสารหรือไม่ เพียงใด ถ้าเป็นบุคคลที่ถูก กล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยตรง ควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อ การแก้ข้อกล่าวหา แต่หากผู้ขอข้อมูลไม่ใช่เป็นผู้มี ส่วนได้เสียอาจจะได้ข้อมูลเพียงบางส่วนแต่จะไม่ ลึกเท่าผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ๒. พิจารณาการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว หรือไม่ โดยพิจารณาจากหน่วยงานมีคำสั่งลงโทษ ทางวินัยหรือไม่ หากมีคำสั่งลงโทษแล้ว หรือมี คำสั่งเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่ากระบวนการสอบสวน ทางวินัยเสร็จสิ้น การเปิดเผยสำนวนการสอบสวน จะไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อม ประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
	๒. การเปิดเผยรายละเอียด เกี่ยวกับพยานบุคคล หรือผู้ให้ ถ้อยคำ จะเปิดเผยได้มากน้อย เพียงใด	ต้องพิจารณาว่ามีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมอยู่ ด้วยหรือไม่อย่างไร หรือมีถ้อยคำ คำให้การของ บุคคลผู้ให้การเป็นพยานที่อาจกล่าวใส่ร้ายหรือ กล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาได้รับความเสียหายหรือไม่ ถ้ามี ควรปกปิดข้อมูลส่วนบุคคล หรือชื่อ นามสกุล หรือข้อความที่อาจทำให้ทราบได้ว่าบุคคลใดเป็น ผู้ให้ถ้อยคำ
	๓. กรณีการสอบสวนความรับผิด ทางละเมิด เมื่อหน่วยงานมีคำสั่ง ให้รับผิดชอบละเมิดแล้วผู้ขอ ประสงค์ที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับ สำนวนและรายละเอียดที่รับผิดชอบ	กรณีการสอบสวนความรับผิดทางละเมิด เนื่องจากในเรื่องละเมิดที่มีลักษณะในทางแพ่งนั้น กรมบัญชีกลางจะเป็นหน่วยตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง ความรับผิดทางละเมิดจะไม่เหมือนกับความรับผิด ทางวินัยเพราะเป็นการสอบสวนให้รับผิดชอบทางแพ่ง

เรื่อง	ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
	ทางแพ่ง ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะให้หรือไม่ได้อย่างไร เนื่องจากจะมีคดีแพ่งและคดีอาญาที่ต่อเนื่องกัน	ซึ่งเป็นคนละฐานความรับผิด ฉะนั้นเมื่อหน่วยงานอ้างว่าเสร็จแล้วแต่แท้จริงยังไม่เสร็จเพราะต้องถูกตรวจสอบโดยกรมบัญชีกลางอีกครั้งหนึ่ง สุดท้ายก็คือกรมบัญชีกลางที่จะต้องชี้ขาด บางทีก็ย้อนกลับไปให้หน่วยงานพิจารณา ในกรณีความรับผิดทางละเมิดจะต้องไปพิจารณาแต่ละขั้นตอน ว่าจะสร้างปัญหาหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เป็นหลัก แล้วมาชั่งน้ำหนักในการคุ้มครองสิทธิของเอกชน ในกรณีนี้คือผู้ที่ถูกสอบสวนเป็นสาระสำคัญ ดังนั้น เมื่อการใช้สิทธิของผู้อุทธรณ์อยู่ในขั้นตอนใด การเปิดเผยจะเป็นปัญหาอย่างไร หรือไม่ ต่อการดำเนินการตามความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น การให้เหตุผลว่าการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ และไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่พิจารณาว่าการเปิดเผยจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการต่อไปหรือไม่นั้น ยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑๔. ภาคผนวก

๑๔.๑ ปริมาณงานย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑)

ผลงาน/ผลผลิต	หน่วยนับ	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนเรื่องอุทธรณ์ที่ได้ดำเนินการจนเป็นที่ยุติ	เรื่อง	๓๘๗	๔๙๖	๔๕๖

๑๔.๒ ปริมาณงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔)

ผลงาน/ผลผลิต	หน่วยนับ	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
จำนวนเรื่องอุทธรณ์ที่ได้ดำเนินการจนเป็นที่ยุติ	เรื่อง	๓๐๗	-	-